U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **A. M.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou, Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 23. 1. 2023, čj. OAM-791/ZA-ZA11-ZA16-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2023, čj. 41 Az 12/2023-33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (nyní *stěžovatel*) podal v srpnu 2022 v Česku opakovanou (druhou) žádost o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnil ji tím, že je Kurd a v Turecku má těžký život. Kurdové jsou odstrkováni a mají problém si najít práci.

[2] Ministerstvo shledalo stěžovatelovu žádost nepřípustnou a řízení o ní zastavilo [§ 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb.), o azylu]. Stěžovatel ve své druhé žádosti zopakoval totožné skutečnosti jako ve své první žádosti, ty však nepostačují k udělení mezinárodní ochrany. Situace v Turecku se od poslední žádosti podstatně nezměnila.

[3] Stěžovatel podal proti rozhodnutí ministerstva žalobu. V ní uplatnil nové důvody: zemětřesení v Turecku v únoru roku 2023 a jeho dopady na život obyvatel jihovýchodní části země. Žádal, aby krajský soud ke změněné situaci přihlédl (na základě čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice[1]) a vrátil věc ministerstvu k dalšímu projednání.

[4] Krajský soud v Brně stěžovatelovu žalobu zamítl. Nově tvrzené skutečnosti by podle něj bylo možné zvažovat nanejvýš jako důvod k udělení humanitárního azylu, což je však vnitrostátní typ mezinárodní ochrany, na který se procedurální směrnice nevztahuje. Krajský soud proto nemohl přihlédnout k novým skutečnostem, které nastaly až poté, co ministerstvo vydalo napadené rozhodnutí.

---

[1] směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany

[5] Nyní stěžovatel podává kasační stížnost. V ní namítá, že měl krajský soud posuzovat důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí podle právního stavu ke dni, v němž byla podána žaloba. V té době byla vážná újma hrozící stěžovateli definována i v § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu [*písm. d) bylo k 1. 7. 2023 novelou zrušeno*] a právě pod důvod tam uvedený (vycestování cizince by bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR) spadají i stěžovatelovy obavy z návratu do vlasti. Procedurální směrnice by se proto měla podle stěžovatele na tuto situaci užít.

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS nejprve zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne kasační stížnost jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS; a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná. Krajský soud postupoval v souladu se zákonem a s judikaturou NSS a nedopustil se žádného pochybení, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatel sám nezdůvodnil, proč by měla být jeho kasační stížnost přijatelná).

[8] Nejde tu o to, zda by se ve stěžovatelově věci mohl užít § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ale o to, zda mají stěžovatelovy důvody základ v unijním právu – zde konkrétně potenciálně v čl. 15 kvalifikační směrnice[2]. Jen v takovém případě by totiž soud mohl uvažovat o užití procedurální směrnice a o *ex nunc* přezkumu skutkové a právní stránky věci podle jejího čl. 46 odst. 3. Definice vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. d) ovšem byla vždy vnitrostátní, česká [na rozdíl od písmen a) až c) tohoto ustanovení], a svůj ekvivalent v evropském právu nikdy neměla. Stěžovatel netvrdí natolik závažné skutečnosti, aby soud mohl zkoumat, zda by mu hrozilo pronásledování nebo vážná újma ve smyslu kvalifikační směrnice, a aby to ve výsledku mohlo vést k udělení mezinárodní ochrany. Nová skutková tvrzení, která stěžovatel uplatnil, by mohla být nanejvýš možným důvodem pro udělení humanitárního azylu (rozsudek ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55). Na humanitární azyl ani na důvody podle někdejšího § 14a odst. 2 písm. d) však procedurální směrnice nedopadá (usnesení ze dne 8. 11. 2018, čj. 5 Azs 201/2017-37, bod 25; rozsudek ze dne 21. 1. 2022, čj. 5 Azs 70/2020-103, č. 4326/2022 Sb. NSS, bod 59).

[9] NSS nezjistil žádný důvod, pro který by měl stěžovatelovu kasační stížnost věcně projednat. Odmítl ji proto pro nepřijatelnost.

[10] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Ministerstvu, které by jinak toto právo mělo, žádné náklady nevznikly.

[11] NSS nerozhodoval o stěžovatelovu návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů. Odkladný účinek vyvolává účinky jen do skončení řízení

[2] směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)

před soudem. Návrh na odkladný účinek tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbyl smyslu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu